

NYSTART FÖR VÄXJÖ KOMMUN

Budget för Växjö kommun 2023,
med plan för 2024 och 2025

Inledning

Växjö kommun är en bra plats att bo och leva på men mycket kan bli bättre. I Växjö ska alla invånare känna sig behövda och välkomna. Ingen ska vara rädd för att ens förälder inte får omsorg eller att ens barn inte får den utbildning de har rätt till. Vi ska leva gott men inte försämra förutsättningarna för kommande generationer.

Klyftor och skillnader i livsvillkor skapar ojämlikhet mellan invånarna och undergräver tilliten och samhällsgemenskapen. En stark välfärd med bra skolor, en aktiv fritid och ett rikt kulturliv, att människor har ett jobb att gå till och har en bostad, är helt grundläggande för att vi ska komma till bukt med segregationen och ojämlikheten. Vi vill satsa på välfärden, bryta segregationen och öka tryggheten. Det ska vara möjligt att bo, arbeta och leva i hela kommunen. Växjö kommun ska vara med och leda klimatomställningen och stå i framkant inom social hållbarhet. Näringslivsarbetet ska stärkas, ett starkt näringsliv skapar såväl jobb som utveckling.

Under pandemi-åren visade samhället en god förmåga att ställa om för att skydda samhällets mest sköra. De kommande åren kan både Sverige och Växjö behöva ställa om för att ge skydd åt människor som tvingats fly från sina hem. Samtidigt ska arbetet med att stärka välfärden pågå. Det är därför självklart att kommunens medarbetare har god arbetsmiljö och de bästa förutsättningarna för att kunna utföra sitt arbete. De är kommunens viktigaste tillgång och resurs. 2023 kommer bli ett år med stora utmaningar. Det är oro såväl i omvärlden som i vår närhet. I oroliga tider behöver vi se breda politiska lösningar för att kunna ta oss igenom olika kriser. Flera partier måste tillsammans ta ansvar. Växjö kommun har en stark ekonomi, vilket är gynnsamt när vi nu går in i tuffare tider och även fortsättningsvis ska skattepengar användas med förnuft.

I Växjö finns ingen plats för egoism och rasism. Det behövs mer solidaritet och gemensamma lösningar. Kvinnor och män ska ha samma möjligheter att forma sina liv. I stora delar av världen och även i Sverige backar jämställdhetsarbetet, vilket är oroande. I Växjö ska vi istället prioritera jämställdhetsfrågorna och återigen sätta dem högt upp på agendan.

Politiken har det yttersta ansvaret men det är bara tillsammans med medarbetare och invånare som vi kan bygga ett Växjö som håller ihop. Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet har lagt en budget för en nystart. Budgeten beskriver vilka satsningar som ska göras och hur arbetet med våra prioriteringar ska ske.

En stark välfärd, det jämlika, trygga och hållbara samhället tar Växjö framåt.

Malin Lauber (S)

Fem år i sammandrag

Kommunkoncernen	2021	2020	2019	2018	2017
Årets resultat, mnkr	422	249	113	424	285
Eget kapital, mnkr	5 183	4 760	6 096	5 983	5 559
Ansvarsförbindelse pensionsåtagande, mnkr	33	53	1 614	1 646	1 662
Investeringar, mnkr	1 033	1 089	1 374	1 159	1 574
Förändring av verksamhetens nettokostnader (inkl. avskr. och finansnetto), %	2	3	12	1	39
Nettokostnader (inkl. finansnetto) i % av skatteintäkter m.m., mnkr	92	95	98	90	93
Långfristig låneskuld, kr/invånare	89 604	87 907	73 854	67 780	69 931
Eget kapital (inkl. ansvarsförbindelse pensioner) kr/invånare	53 448	33 157	47 620	46 857	43 160
Soliditet, % (inkl. ansvarsförbindelse pensioner)	26,4	25,2	26,4	26,3	24,6
Antal tillsvidareanställda (kommunen, VKAB och Värends Räddningstjänst)	7 849	7 210	7 238	7 220	7 089
Antal invånare 31/12	95 995	94 859	94 129	92 567	91 060
Kommunen	2021	2020	2019	2018	2017
Årets resultat, mnkr	234	215	2	108	159
Verksamhetens resultat, mnkr	89	56	-202	-112	-123
Verksamhetens intäkter, mnkr	1 449	1 409	1 421	1 706	1 578
Verksamhetens kostnader, mnkr	-6 782	-6 530	-6 511	-6 535	-6 135
Eget kapital, mnkr	2 111	1 877	3 225	3 223	3 115
Ansvarsförbindelse pensionsåtagande, mnkr	28	28	1 590	1 624	1 643
Nettoinvesteringar, mnkr	222	278	251	272	111
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, mnkr	5 572	5 320	5 028	4 861	4 671
Förändring av skatteintäkter, generella statsbidrag och skatteutjämning, exklusive jämförelsestörande poster, %	5	6	3	4	6
Förändring av verksamhetens nettokostnader (inkl. finansnetto), exklusive jämförelsestörande poster, %	4	1	5	8	6
Nettokostnader (inkl. finansnetto) i % av skatteintäkter m.m., exklusive jämförelsestörande poster	96	96	100	99	95
Soliditet, (inkl. ansvarsförbindelse pensioner), %	30	27,1	27,8	27,1	26,1
Skattesats, %	20,19	20,19	20,19	20,19	20,19

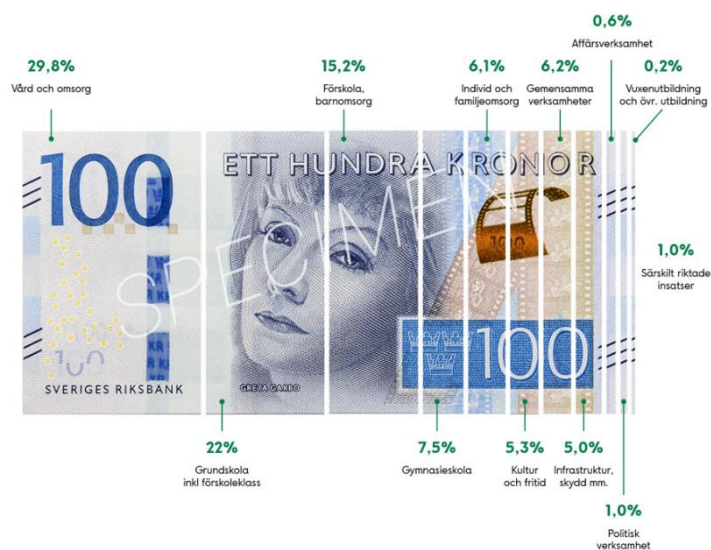
Vart gick skatten 2021?

Vart gick skatten 2021

Exemplet gäller en person som har en beskattningsbar inkomst på 30 000 kronor per månad. Per år är inkomsten 360 000 kronor och 20,19 procent skatt till Växjö kommun motsvarar 72 683 kronor.

	Netto kostnad, mnkr	Procent av skatten	Skatt, kronor
Politisk verksamhet	54	1,0	715
Infrastruktur, skydd mm	281	5,1	3 720
Kultur och fritid	290	5,3	3 841
Förskola, skolbarnomsorg	832	15,2	11 019
Grundskola inklusive förskoleklass	1 208	22,0	16 005
Gymnasieskola	410	7,5	5 436
Vuxenutbildning och övrig utbildning	9	0,2	126
Vård och omsorg	1 635	29,8	21 665
Individ och familjeomsorg	335	6,1	4 445
Särskilt riktade insatser	55	1,0	726
Affärsverksamhet	32	0,6	427
Gemensamma aktiviteter	344	6,2	4 558
Summa	5 485	100,0	72 683

Med särskilt riktade insatser avses flyktningmottagande och arbetsmarknadsinsatser. Med gemensamma verksamheter avses i huvudsak gemensamma lokaler och administrativa stödfunktioner, såsom ekonomi, personal, IT, kansli etc.

Befolkningsutveckling

Pandemin fick kommunens befolkningstillväxt att bromsa in

Den 20 januari 2017 passerade Sveriges befolkning 10 miljoner invånare. Sedan dess har befolkningen fortsatt att öka och mot slutet av 2021 utgjorde folkmängden i riket 10 452 326 personer, en ökning med cirka 73 031 personer eller 0,7 procent. Befolkningen ökade i 19 av landets 21 regioner där Blekinge och Västernorrlands län stod för de negativa siffrorna. Under 2021 steg invånarantalet i Kronobergs län med 0,53 procent. (+ 1 077 personer).

Under det gångna året har Coronapandemin och de restriktioner som följt i dess spår fortsatt att hålla tillbaka befolkningstillväxten för många regioner i Sverige. Sett ur ett nationellt perspektiv minskade tillväxttakten under 2021. Motsvarande siffra för Kronoberg var hela 56,4 procent. Även för Växjö kommun, som har haft en jämn och hög befolkningstillväxt under den senaste 10-årsperioden, är befolkningsökningen något mer försiktig jämfört med tidigare även om den ökade något under pandemins andra år. I slutet av 2021 låg folkmängden i kommunen på 95 995 invånare, en ökning med 1 136 personer eller 1,2 procent jämfört året innan. Det innebär en inbromsning av kommunens befolkningstillväxttakt med nästan 21 procent jämfört med de fem senaste åren innan pandemin. 2021 års kommunsiffra innebär ändå att Växjö stod för nästan 90 procent av den positiva befolkningsförändringen i Kronobergs län.

I Växjö kommun, liksom på riksnivå, har den senaste tidens invandring stått för en stor del av befolkningsökningen. Under 2019 låg kommunens totala flyttnetto på 1 143 personer, där flyttnettot från utlandet utgjorde 716 personer. Samtidigt fortsatte nettoutflyttningen till övriga Sverige att visa negativa siffror (-103 personer). Under 2020 och 2021 ändrades mycket av detta på grund av de restriktioner som Coronapandemin medförde. 2021 låg nettoinflyttningen till Växjö kommun på 643 personer vilket är en inbromsning med nästan 45 procent jämfört med genomsnittet för de senaste tre åren innan pandemin. Det är framför allt utrikes flyttnettot som har minskat jämfört med åren innan pandemin. Immigrationen visade dock på något starkare siffror vid slutet av 2021 jämfört med 2020. Vid en ytterligare uppdelning av flyttströmmarna under 2021 visar det sig också att nettoinflyttningen mot övriga Sverige redovisade positiva siffror för första gången på 12 år (+24 personer) samtidigt som flyttnettot från det egna länet till Växjö kommun fortsatte att visa på positiva siffror även detta år (Kronobergs län, + 251 personer).

Under 2021 föddes totalt 1 177 barn i kommunen, vilket är en minskning med 2,5 procent jämfört med året innan men en ökning med 4,9 procent jämfört med ett genomsnitt för de senaste fem åren. Antalet dödsfall minskade också under 2021 jämfört med pandemins första år och landade på totalt 764 st. Det är dock en ökning av dödstaten med 4,8 procent jämfört med de senaste 5 åren. Sammantaget betyder detta att födelsenettet (födda minus döda) i kommunen ökade försiktigt och la sig på en relativt stark siffra strax över 400 personer (+413 personer). Under de senaste 10 åren har födelsenettet bidragit med cirka 395 personer i snitt till befolkningen i Växjö kommun.

Befolkningstillväxt är en vanligt förekommande indikator på en regions attraktivitet. Växjö kommun har haft en mycket god och oavbruten befolkningsökning sedan 1968, då kommunen hade 56 004 invånare. Sett till de senaste 10 åren har befolkningen i Växjö kommun ökat med i genomsnitt 1,4 procent per år. Om vi jämför befolkningsökningen under 2021 (+ 1,2 procent) med pandemins första år så ökade tillväxttakten med drygt 50 procent. Den höga andels siffran förklaras dock av att vi startar jämförelsen från en relativt låg nivå. Jämför vi i stället 2021 års befolkningsökning med åren innan pandemin måste vi gå ända tillbaka till 2013 för att hitta en lägre relativ tillväxtsiffra. Trots en något försiktigare befolkningstillväxt under de senaste två åren ligger Växjö kvar som den tjugoförsta största kommunen i riket sett till folkmängd. Kommunens relativt goda tillväxt kan tillskrivas flera olika faktorer som bland annat ålderssammansättning, höga invandringstal, nyföretagande, universitetsort, sysselsättningstillväxt, låg sårbarhet inom näringslivet, och hälsa mm. En stark befolkningstillväxt innebär dock även utmaningar för bland annat kommunens bostadsförsörjning, skolplanering och integrationsarbete.

Vid en jämförelse av kommunens befolkningsstruktur med riket ser vi att Växjö har procentuellt fler i åldersgrupperna 0-15 år och 16-24 år och färre i åldersgrupperna 25-64 år och över 65 år. I åldersgruppen yngre vuxna (16-24 år) sker en tydlig inflyttning till Växjö för att utbilda sig på universitetet. Många flyttar sedan också från Växjö efter avslutade studier. Normalt sett ger en hög andel i åldrarna mellan 20-64 en lättare försörjningsbörda för kommunen. Detta kan dock vara missvisande i universitetsstäder i och med den stora inflyttningen av universitetsstudenter.

Prognos befolkningsförändring

År	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
<i>Folkmängd</i>	97 311	98 672	99 994	101 193	102 193	103 075	103 917	104 778	105 596	106 373
<i>Födda</i>	1 161	1 195	1 213	1 223	1 229	1 230	1 230	1 231	1 233	1 236
<i>Döda</i>	783	793	802	812	822	833	843	855	865	876
<i>Födelsenetto</i>	378	402	411	411	407	397	387	376	368	360
<i>Inflyttande</i>	5 820	5 926	6 030	5 987	5 913	5 846	5 846	5 846	5 846	5 846
<i>Utflyttande</i>	4 883	4 968	5 119	5 198	5 321	5 361	5 391	5 361	5 396	5 428
<i>Flyttningsnetto</i>	937	958	911	789	592	485	455	485	450	418
<i>Folkökning</i>	1 315	1 360	1 322	1 200	999	882	842	861	818	778

Hållbara Växjö 2030

Växjö kommuns hållbarhetsprogram Hållbara Växjö 2030 – Ansvar, nytänkande och resultat utgör det gemensamma strategiska fundamentet och ramverket för den långsiktiga styrningen av Växjö kommunkoncern. Hållbara Växjö tar sin utgångspunkt i FN:s Agenda 2030 och de 17 globala målen för en hållbar framtid och innehåller fem målbilder och nio utmaningar. Arbetet är en del att nå visionen att Växjö är en fantastisk plats att bo leva och verkar för våra invånare, företag och besökare nu och i framtiden.

Kommuner och regioner har en avgörande roll och ett stort ansvar för att möta dagens och framtidens samhällsutmaningar. Det är därför av stor vikt att integrera hållbar utveckling i all ordinarie styrning och ledning. Vägledande principer, gemensamma värderingar och målbilder ger förutsättningar för att kommunens hållbarhetsarbete blir effektivt och verkningsfullt.

Framtagandet av Hållbara Växjö 2030 har byggts på breda, öppna och riktade dialoger med invånare, medarbetare, civilsamhälle och akademi. En hållbar utveckling är allas ansvar att tänka nytt och visa resultat och det är i kraften av många som vi vänder trender. Detta börjar med förståelse och kunskap genom samtal och dialog.

Uppföljning och analys av programmet kommer ske i årsredovisning och i djupare trendanalyser år 2022, 2026 och 2030. År 2021 var första året med drygt 50 nya indikatorer och nyckeltal integrerade i budgeten för att ytterligare stärka uppföljningen kopplat till målbilderna och den globala agendan.

Växjö ska vara en förebild för det hållbara samhället. Våra utsläpp minskar samtidigt som välfärden växer; fler inkluderas i samhället och på arbetsmarknaden, att tillvarata olikheter får såväl människor som välfärden att växa; klimatavtrycket blir mindre när företag ser att energieffektiva investeringar och innovationer ger resultat. Växjö ska visa att hållbar välfärd,

sjunkande utsläpp och god sammanhållning hänger ihop. Växjös invånare har stor kunskap om det hållbara samhället och tar ett eget ansvar genom förändrade levnadsmönster så att omställningen får verklig kraft. Tillsammans arbetar vi för en hållbar framtid.

Vi ska arbeta beslutsamt för att minimera vår miljöpåverkan och göra vår värld grönare. När världsledare prioriterar ner globala klimatåtaganden får det lokala ledarskapet stiga fram. Ledartröjan ska bäras av Växjö och vi ska nu ta stora steg för att vässa vårt arbete ytterligare. Klimatpåverkan måste begränsas för att skapa förutsättningar för en långsiktigt hållbar utveckling. Genom att minska kommunens ekologiska fotavtryck ska vi ta ansvar för att vi inte lever över jordens tillgångar.

Hållbara Växjö 2030 ska genomsyra samtliga huvudprocesser och alla riktningmål, samt såväl nämnders internbudget som bolagens affärsplaner. Uppdragen ska genomföras så att de bidrar till målbilderna i Hållbara Växjö.

Finanspolitisk inriktning

Växjö kommuns ekonomi ska präglas av god ekonomisk hushållning och varje generation ska ta ansvar för sina kostnader. Kommunens ekonomi är starkt beroende av konjunkturer. Det medför att vi behöver ha överskott i goda tider för att kunna möta de sämre tiderna utan drastiska åtgärder i verksamhet eller ekonomi.

I november 2022 beslutade Växjö kommunfullmäktige att anta riktlinjer för en resultatutjämningsreserv (RUR) och del av 2022 års överskott föreslås därför läggas i RUR. Den ger oss möjlighet att möta tillfälliga förändringar på såväl intäktssidan som på kostnadssidan vilket skapar en större stabilitet för de kommunala verksamheterna. 2023, ett budgetår som kommer präglas av inflation, stigande räntor och minskade skatteintäkter, ger oss möjlighet att använda delar av denna reserv.

Svagheter i regelverk och kontroll skapar utrymmen för stora och felaktiga utbetalningar av skattemedel. Ekonomiska brott mot välfärden skadar inte bara förtroendet, det riskerar också att finansiera organiserad kriminalitet. En säkerhetsfunktion mot välfärdsbrott ska inrättas.

Växjö kommun brottas idag med problem kopplade till segregation och ojämlikhet. Därför ska levnadsvillkoren för kommunens invånare kartläggas.

Finanspolitiken ska vara såväl ekonomisk som social och miljömässig hållbar. En hållbarhetschef i koncernledningen säkerställer att kommunen höjer ambitionsnivån i hållbarhetsarbetet samt att hållbarhetsprogrammet genomsyrar kommunens verksamheter.

Växjö kommun ska ha en aktiv roll i det svenska totalförsvaret. Arbetet med kontinuitetsplanering och implementering av krigsorganisation behöver intensifieras samtidigt som cybersäkerheten förstärks.

Vid upphandling ska hänsyn tas till såväl social som ekologisk hållbarhet. Inom måltidsorganisationen har närproducerade och svenska råvaror, såväl vegetabilier som animalier samt vilt en självklar roll. Växjö kommun ska fortsätta arbeta med och utveckla sitt arbete för rättvis handel och konsumtion genom att köpa Fairtrade-märkta produkter.

Upphandling i kommunen ska vara ett verktyg för att genomföra målen i hållbarhetsprogrammet, använda skattepengarna väl och göra det enkelt för både små och stora företag att lämna anbud.

Genom dynamiska inköpssystem förenklar vi även för mindre lokala företag och upphandlingarna blir mer flexibla. Smarta transporter gör inköp effektivare och mer klimatsmarta.

God ekonomisk hushållning

Den mest grundläggande tryggheten är att kommunens invånare erbjuds en stark och fungerade välfärd, oavsett var i kommunen man bor. Bra villkor för våra invånare och medarbetare, samt skola och omsorg av hög kvalitet, genererar ekonomiska och sociala vinster på såväl kort som lång sikt.

God ekonomisk hushållning innehåller ett finansiellt mål samt ett antal nyckeltal för god ekonomisk hushållning. För att anse att kommunen har en god ekonomisk hushållning ska det finansiella målet vara uppfyllt och minst hälften av nyckeltalen gå i positiv riktning eller ligga i nivå med jämförbara kommuner.

1. Överskottsmål

Över en rullande femårsperiod ska kommunens överskott vara en procent av summan av skatteintäkter och utjämning.

Uppdrag 2023	Finansiering	Ansvarig
För att möjliggöra en mer jämlik kommun ska Växjöbornas livsvillkor kartläggas	Inom ram	Kommunstyrelsen
Stärk totalförsvaret genom ökad cybersäkerhet och processutveckling. Anställ tjänsteperson i beredskap	5 mkr, tillskott	Kommunstyrelsen
Förstärk och utveckla upphandlingsprocessen för att uppnå målen i hållbarhetsprogrammet	Inom ram	Kommunstyrelsen
Skapa en tjänst för en hållbarhetschef som är en del av koncernledningen	1 mkr, tillskott	Kommunstyrelsen
Fler dynamiska inköpssystem (DIS) ska införas	0,7 mkr, inom ram	Kommunstyrelsen
Effektivisera transporter för ett minskat klimatavtryck	Inom ram	Kommunstyrelsen

Personalpolitisk inriktning

Makt och inflytande över arbete

Växjö kommun ska vara en modern och attraktiv arbetsgivare dit många söker sig. Växjö kommuns medarbetare ska känna att de har makt och inflytande över sin arbetssituation. En tydlig och tillitsbaserad styrning och ledning av verksamheten ger bättre förutsättningar för medarbetarna, från undersköterskan till förvaltningschefen, att ägna sig åt kärnverksamheten.

Goda arbetsvillkor och en möjlighet att utvecklas i sitt yrke är grundläggande för att välfärden ska hålla en hög kvalitet och en förutsättning för att kommunen ska klara av att säkra den framtida kompetensförsörjningen. Den som väljer att ta en anställning i Växjö kommun ska ha schyssta anställningsvillkor och få arbetslivet att gå ihop med resten av livet. De ofrivilligt delade turerna, där anställda tvingas arbeta två arbetspass på en dag, ska på sikt bort utan att medarbetarna ska behöva kompensera det med arbete på fler helger. Fler ska erbjudas att jobba heltid. Om fler medarbetare arbetar heltid, kan rekryteringsbehoven minska, jämställdheten öka och attraktiviteten som arbetsgivare stärkas.

Andelen nöjda medarbetare ska öka och långtidssjukfrånvaron ska minska. Ett sätt att arbeta med detta är att höja friskvårdsbidraget. En förtroendefull samverkan mellan kommunen och de fackliga organisationerna ska prioriteras. De fackliga organisationernas synpunkter ska tas till vara och dialogen med dem fördjupas.

Arbetet med jämställdhet på kommunens arbetsplatser genom fortbildning och samtal behöver uppdateras.

På flera arbetsplatser kan det finnas behov av arbetskläder och därför ska en analys av var dessa behov finns genomföras.

Rekryteringsbehovet till kommunala tjänster är stort och vi behöver säkerställa vår egen kompetensförsörjning. För att öka möjligheten för nya karriärvägar och ökad kvaliteten i arbetet behöver fler av våra anställda fortbildas i det svenska språket.

Alla som deltar i daglig verksamhet utför ett viktigt och meningsfullt arbete, även de har rätt till ledighet under semesterperioden och ska ges möjlighet till betald ledighet.

Uppdrag 2023	Finansiering	Ansvarig
Höjt friskvårdsbidrag 2 000 kronor	4 mkr, tillskott	Alla nämnder och bolag
Strukturerat arbete för ökad jämställdhet på kommunens arbetsplatser	Inom ram	KSOP
Analysera var behov av arbetskläder finns	Inom ram	Alla nämnder och bolag
Vid behov ska medarbetare erbjudas språkutveckling på arbetstid	0,4 mkr, tillskott	Omsorgsnämnden
De som deltar i daglig verksamhet ska få sommarersättning motsvarande dagarsättning under sina lediga sommarveckor, upp till fyra veckor	0,4 mkr, tillskott	Nämnden för arbete och välfärd, omsorgsnämnden
Kompetensutveckling inom beställarfunktion i hela kommunkoncernen	Inom ram	Alla nämnder och bolag

Mål	Nyckeltal
1. Växjö kommun säkrar kompetensförsörjningen genom att vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder goda arbetsvillkor	a) Andel anställda som arbetar ofrivillig deltid b) Anställda utrikes födda, kommun, balanstal
2. Medarbetare i Växjö kommun har tillgång till en god fortbildning och kompetensutveckling	a) Fortbildning, timmar
3. Växjö kommun har friska medarbetare	a) Andelen med tidsbegränsad anställning b) Heltidsanställda månadsavlönade kommun, andel c) Andel delade turer d) Sjukfrånvaron, andel av den tillgängliga ordinarie arbetstiden (%) e) Andel anställda som nyttjar friskvårdsbidrag

Skapa förutsättningar för ett växande näringsliv och en fungerande arbetsmarknad

Fler jobb skapar minskad segregation

Hela vår gemensamma välfärd bygger på att alla människor bidrar efter förmåga och målet ska vara full sysselsättning. Den som inte har ett arbete ska mötas av en tydlig förväntan. Alla som kan arbeta ska arbeta.

Arbetsmarknadsinsatserna ska stärkas och bli fler för att personer ska gå från ekonomiskt bistånd till självförsörjning och makt över sina egna liv genom arbete eller ett eget företag. Växjö kommun behöver en bättre fungerande arbetsmarknad där fler inkluderas, hittar sin plats och där företag kan växa och rekrytera kompetent personal.

I företagen skapas viktiga arbetstillfällen och innovationer som tar oss längre fram i samhällsutvecklingen. Växjö kommun ska vara en bra och naturlig samarbetspartner för företagen. Genom att se till att företagsklimatet håller en hög nivå undanröjer kommunen onödiga hinder för företagande. En förutsättning för ett gott företagsklimat är att vi servicesäkrar vår myndighetsutövning och den tillsyn som kommunen utför.

Med ett nära samarbete med arbetsförmedlingen, Linnéuniversitetet och näringslivet säkras rätt kompetens för företagen att anställa. Tillgänglig och bra verksamhetsmark tillsammans med smidiga processer, uppsökande arbete och ett gott samarbete leder dessutom till att företag med nya jobb vill etablera sig och att befintliga kan expandera. För att Växjö kommun ska fortsätta vara en attraktiv kommun är det viktigt med en väl fungerande infrastruktur.

Den gröna omställningen av näringslivet behöver accelereras och många företag i Växjö kommun ligger redan i framkant. Fler behöver komma med i utvecklingen och de cirkulära affärsmodellerna lyftas.

Varje år gör Växjö kommun, dess förvaltningar och bolag inköp för ungefär 3 miljarder kronor. Genom ökad kunskap och god dialog med företagen skapar kommunen bättre förutsättningar för goda offentliga affärer. Upphandlingen ska användas som ett verktyg att ställa tydliga krav på hållbarhet kring de tjänster och varor som Växjö kommun köper in. Det ska bli enklare för små och medelstora företag att lämna anbud genom att, där det är möjligt, dela upp

upphandlingen i mindre delar. Uppföljning av avtal är viktigt. Företag som följer regler ska inte utkonkurreras av företag som medvetet bryter mot gällande avtal.

Personer med funktionsnedsättning behöver ofta särskilda insatser för att komma in på arbetsmarknaden och därmed stärka sin självständighet. Genom att öka antalet praktikplatser och skapa en mötesplats för sociala företag kan mer göras för denna målgrupp.

Matmässan i Växjö kommun har varit framgångsrik för Växjös lokala näringsliv och ska utvecklas.

Uppdrag 2023	Finansiering	Ansvarig
Förstärkta arbetsmarknadsinsatser	1 mkr, tillskott	Nämnden för arbete och välfärd
Extra satsning för att få ungdomar och utrikesfödda kvinnor i arbete	Inom ram	Nämnden för arbete och välfärd, kommunstyrelsen
Sommarjobbgaranti för ungdomar från årskurs 1 till 3 på gymnasiet	Inom ram	Nämnden för arbete och välfärd
Servicesäkra myndighetsutövning, tillsyn och avgifter	Inom ram	Nämnden för miljö- och hälsa, byggnadsnämnden, nämnden för arbete och välfärd
Tillskapa en mötesplats för sociala företag	0,3 mkr, tillskott	Kommunstyrelsen
Öka antalet praktikplatser inom näringslivet och kommunen	Inom ram	Kommunstyrelsen
Främja näringslivets gröna omställning genom cirkulära affärsmodeller	0,7 mkr, tillskott	Kommunstyrelsen
Förstärka det uppsökande arbetet för nya företagsetableringar och expansionsmöjligheter	Inom ram	Kommunstyrelsen

Samla resurser för affärsutveckling och inkubation	Inom ram	Kommunstyrelsen, VKAB
Starta planprogram för etapp 2 av Nylandaområdet.	Inom ram	Kommunstyrelsen

Mål	Nyckeltal
1. I Växjö kommun gäller full sysselsättning	<ul style="list-style-type: none"> a) Andel som studerar 20 - 24 år b) Andel förvärvsarbetande 20 - 64 år c) Andel förvärvsarbetande 20 - 24 år d) Andel hushåll som avslutas till egen försörjning från ekonomiskt bistånd % e) Kursdeltagare i gymnasialvuxenutbildning som vid årets slut slutförts kurs, andel %
2. Fler jobb och växande företag bygger Växjö starkt	<ul style="list-style-type: none"> a) Företagsklimat enligt öppna jämförelser, totalt NKI b) Nettoökning antalet arbetstillfällen i Växjö stad c) Nettoökning antalet arbetstillfällen utanför Växjö stad d) Andel förvärvsarbetande vistelsetid 4 - 9 år i Sverige
3. Vägen till jobb och etablering ska vara kort	<ul style="list-style-type: none"> a) Andel som varken studerar eller arbetare 20 - 24 år b) Elever på SFI som klarar högsta kurs på studievägen av nybörjare två år tidigare, andel % c) Avvikelser från förväntat värde, förvärvsarbetande, skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20 - 65 år, andel %

Utbilda för ett livslångt lärande

En skola som ger rätt förutsättningar

När alla människor, oavsett bakgrund, får möjlighet till en god utbildning utjämnas livschanserna och vi lägger grunden för ett samhälle som håller ihop. Alla ska få den utbildning de har rätt till. För att dämpa skolegregationens negativa effekter behöver resurserna i skolan få en tydligare socioekonomisk fördelning.

Lärarna och rektorernas professioner ska stärkas och ges större tillit. Verksamheten ska präglas av hög kvalitet, likvärdighet och genomsyras av en god arbetsmiljö för både medarbetare och elever.

Alla skolor och förskolor ska ha en miljö där barn och elever med NPF-problematik och andra funktionsnedsättningar ges rätt förutsättningar.

I förskolan läggs grunden för ett livslångt lärande. Arbetet med att skapa likvärdiga förutsättningar för alla barn att klara skolan måste starta redan i förskolan. På sikt ska tiden för allmän förskola utökas. För att föräldrar ska kunna arbeta även utanför kontorstid är tillgången till barnomsorg en förutsättning. Därför ska barnomsorg på natten utredas.

Oavsett var i kommunen du bor ska det finnas tillgängliga och bra förskolor och skolor. Ett tydligare ansvar ska tas för att möta demografiförändringar och samtidigt säkerställa alla elevers rätt till en bra skolmiljö. Landsbygdsskolorna ska inte avvecklas utan utvecklas för att möta framtidens behov. Skolorna i Växjö kommun ska ha hög kvalitet. Fritidshemmen ska vara en del av den förlängda skoldagen och kan med sin pedagogik bidra till elevers utveckling.

Elever på gymnasiet ska ha möjlighet att genomföra Ungt Företagande och entreprenörskap ska uppmuntras även i grundskolan.

Barn och ungas hälsa behöver tas på allvar och i det arbetet har skolan en avgörande roll. Bemanningen och tillgängligheten inom elevhälsan ska därför öka. Elevhälsosamtal och goda möjligheter till fysisk aktivitet i skolan stärker ungas hälsa. Arbetet med skolsocionomer ska fördjupas.

En återvändarskola ska nå elever som inte är i skolan eller elever med problematiskt hög frånvaro. Skolan ska bereda dem en möjlighet att komma tillbaka till skolan och fortsätta sin utbildning.

Kulturskolans verksamhet ska fortsätta utvecklas runt om i kommunen och göras tillgänglig för fler barn och unga. En översyn av kursavgiftens storlek ska göras.

Fritidsgårdsverksamheten ska utvecklas i hela kommunen för att erbjuda ett mer likvärdigt utbud av aktiviteter för ungdomar oavsett bostadsort.

En vuxenutbildning med hög kvalitet är avgörande för att människor ska kunna byta riktning. Arbetet med att driva vuxenutbildning till viss del i kommunal regi ska påbörjas.

Studie- och yrkesvägledning ska stärkas genom hela grundskolan.

Uppdrag 2023	Finansiering	Ansvarig
Minska skolsegregationens negativa effekter på elevers måluppfyllelse och förutsättningar	Inom ny tilldelad ram	Utbildningsnämnden
Inrätta en återvändarskola	3 mkr, tillskott	Utbildningsnämnden
Utredning för ökad tillgänglighet i kulturskolans verksamhet tillsammans med en översyn av avgifterna	Utredning samt översyn inom ram 0,5 mkr, tillskott	Utbildningsnämnden
Utveckla fritidsgårdsverksamheten för ökad likvärdighet i hela kommunen	1 mkr, tillskott	Utbildningsnämnden
Intensifiera arbetet med reovering och nybyggnation av skollokaler	Inom ram	Utbildningsnämnden, Vöfab
Utreda behov av barnomsorg på natten	Inom ram	Utbildningsnämnden
Ökad bemanning inom elevhälsan	4,3 mkr, tillskott	Utbildningsnämnden
Stärka elevhälsan och öka likvärdigheten	3 mkr, tillskott	Utbildningsnämnden

Förbered för vuxenutbildning också i kommunal regi	Inom ram	Nämnden för arbete och välfärd
Möjlighet att varje dag välja både animaliskt och vegetariskt alternativ samt att klimatmålen ska bibehållas genom ytterligare åtgärder	7 mkr, tillskott	Kommunstyrelsen
Förbered för utökning av lärlingsutbildning med anställning på fler yrkesprogram	Inom ram	Utbildningsnämnden
Ökat stöd till studieförbunden	0,2 miljon, tillskott	Kultur- och fritidsnämnden

Mål	Nyckeltal
<p>1. Alla barn ska stimuleras i sitt lärande och alla elever ska nå kunskapsmålen</p>	<p>a) Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan b) Andel gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun andel % c) Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel %</p>
<p>2. En jämlik och likvärdig skola där alla barn och unga får den hjälp de behöver</p>	<p>a) Elever i åk 9 – avvikelsen från modellberäknat värde (SALSA) för 19 andelen elever som uppnår kunskapskraven i alla ämnen b) Elever i åk 9 – avvikelsen från modellberäknat värde (SALSA) för genomsnittligt meritvärde c) Andel nyinvandrade elever som är behöriga till yrkesprogram</p>
<p>3. Barn och elevers välbefinnande ska vara gott</p>	<p>a) Andel elever per skolsköterska b) Andel elever per skolkurator</p>

Utveckla och förvalta en växande och trygg stad, tätort och landsbygd

Trygghet för kommande generationer

I Växjö kommun ska alla kunna leva ett bra liv utan att försämra förutsättningarna för kommande generationer. Arbetet med en hållbar stadsplanering, där ett stort ansvar tas för närmiljön ska fortgå. I Växjö växer nya stadsdelar fram och i tätorterna och på landsbygden runt om i kommunen byggs nya bostäder. De som behöver ett nytt boende ska kunna hitta en bostad, kommunala hyresrätter ska ha hyror som fler har råd att betala.

Det ska finnas boendialternativ oavsett hur man vill bo. En ökad efterfrågan, på såväl byggbara tomter som hyresrätter utanför Växjö tätort, behöver mötas. Kommunen tar ansvar för att möjliggöra utvecklingen. En digital samhällsbyggnadsprocess ska underlätta planering och dialog med medborgare.

Växjö kommun ska verka för att utjämna skillnader i livsvillkor. Boendesegregation ska brytas genom ökad attraktiviteten i mindre attraktiva bostadsområden och genom planering för blandade upplåtelseformer. Barn och ungas möjligheter till lek och rörelse ska ingå i planering av staden och tätorterna. Utemiljön på förskolor och skolgårdar ska inventeras för att säkerställa att alla barn har tillgång till likvärdiga och trygga lekmiljöer. Skolvägar ska vara trygga och säkra.

Kommunen ska vara en förebild vid byggande och renovering och tar tillsammans med byggbranschen ett ansvar för ett mer klimatsmart och cirkulärt byggande. Växjö kommuns fastigheter håller en hög energistandard och kommunen ska eftersträva solceller på kommunala tak. Självförsörjningsgraden av elproduktion behöver öka i kommunen. Fortsatt utbyggnad av fibernätverk ska prioriteras för att sträva efter att uppnå 100 procent fibertillgång.

I Växjö kommun ska det vara lätt att leva hållbart och nya former för cirkulär ekonomi ska utvecklas i områden som byggs eller omvandlas. Laddinfrastruktur ska byggas för att fler ska kunna ladda sina elfordon oavsett var man bor. By 2030 är ett sätt att arbeta med hållbara

livsförutsättningar på landsbygden. Grön Stadsby är en brygga mellan land och stad. VEAB:s arbete med koldioxidinfångning ska utvärderas för att kunna möta framtida utmaningar.

Växjö kommun ska utvecklas som cykelkommun. Gång- och cykeltrafikanter samt kollektivtrafik ska prioriteras vid investeringar och ges företräde i stadstrafiken. Tryggheten och säkerheten i den fysiska miljön ska utformas så att gång- och cykelvägar och andra utemiljöer känns trygga för de som vistas i kommunen.

I Växjö kommun ska människor ha tillgång till en god natur- och kulturmiljö med rik biologisk mångfald som grund för hälsa, livskvalitet och välfärd. Vi ska värna vårt vatten och säkerställa att våra naturliga vatten på sikt uppnår god ekologisk status. Arbetet med att rena sjöarna ska fortgå. Gröna korridorer ska bidra till att säkra kommunens ekosystemtjänster. När staden växer ska vi säkerställa att det finns grönområden och platser för rekreation nära hemmet för alla kommuninvånare. Vi ska fortsätta skydda och utveckla värdefulla naturområden. Skogen är en långsiktig resurs för såväl ekologisk som ekonomisk hållbarhet.

Uppdrag 2023	Finansiering	Ansvarig
Ta fram modeller för att pressa kostnader och bidra till lägre hyror	Inom ram	VKAB, Vidingehem, Kommunstyrelsen,
Ökad tillgång till gröna miljöer för skolor och förskolor	Inom ram	VöFAB, Utbildningsnämnden
Trivselinvesteringar i de offentliga rummen i kommunens centrumkärnor	Inom ram	Kommunstyrelsen, Tekniska nämnden
Utbyggnad av laddinfrastrukturen i hela kommunen	Inom ram	Tekniska nämnden, VEAB, Kommunstyrelsen
Genomför fysiska trygghetsåtgärder	Inom ram	Tekniska nämnden, VKAB
Översyn av parkeringssystem i hela kommunen	Inom ram	Kommunstyrelsen, Vöfab, tekniska nämnden

Utveckla fler trygghets- och seniorbostäder i tätorter och på landsbygd	Inom ram	VKAB
Öka antalet solcellsanläggningar på kommunala tak	Inom ram	VKAB
Utveckla Växjö som cykelkommun	2 mkr, tillskott	Tekniska nämnden
Utveckla pendlarparkeringar	0,5 mkr, tillskott	Tekniska nämnden
Ta fram fler villatomter och möjliggör för fler flerfamiljsbostäder i tätorterna och på landsbygden	Inom ram	Kommunstyrelsen, byggnadsnämnden, tekniska nämnden, VKAB
Förstudie för exempelstadsdel enligt konceptet Grön stadsby	Inom ram	Kommunstyrelsen
Utveckla invånardialog om samhällsbyggnadsfrågor med digitala tjänster, exempelvis 3D-modellering och VR	0,7 mkr, tillskott	Kommunstyrelsen, byggnadsnämnden
Ökad produktion av förnyelsebar energi	Inom ram	VEAB, kommunstyrelsen
Utredning om kommunen kan ta över ansvaret för gatubelysning på landsbygden	Inom ram	Tekniska nämnden

Mål	Nyckeltal
1. Bättre fungerande och mer miljösmart samhällsplanering	a) Tillgång till bredband om minst 100Mbit/s andel (%) b) Andel av kommunal nybyggnation som är träbaserad (%) c) Energianvändning per invånare, kWh/inv d) Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv e) Fossila koldioxidutsläpp från kommunkoncernen, ton f) Andel av VA-ledningsnätet som lagts om eller renoverats under året (%) g) Andel av hushåll och verksamheter som sorterar sitt matavfall (%) h) Medborgarundersökningen - Skötsel av gång- och cykelvägar fungerar bra i kommunen, andel (%) i) Medborgarundersökningen - Skötsel av gator och vägar fungerar bra i kommunen, andel (%) j) Medborgarundersökningen - Hämtningen av hushållsavfall fungerar bra, andel (%) k) Antal laddstolpar i kommunen
2. Fler bostäder och minskad segregation bygger Växjö hållbart och helt	a) Andelen av kommunal nybyggnation som är träbaserad b) Antalet färdigställda bostäder i småhus c) Antalet färdigställda lägenheter i flerbostadshus: andel i hyresrätt d) Antalet färdigställda lägenheter i flerbostadshus: andel i bostadsrätt eller äganderätt e) Antalet färdigställda bostäder utanför Växjö stad f) Antalet byggrätter i antagna detaljplaner
3. Alla kommuninvånare ska känna sig trygga	a) Nöjd regionindex – trygghet b) Anmälda brott om skadegörelse, antal/1000 invånare c) Responstid (tid från 112-samtal till första resurs är på plats) för räddningstjänst (mediantid i minuter) d) Andelen invånare som upplever att de utsätts för diskriminering e) Konkret känsla av otrygghet

Stödja individer och främja ett tryggt och självständigt liv

Trygghet genom hela livet

En stark välfärd med god omsorg är vägen till trygghet. Alla ska ha rätt till bra stöd och omvårdnad. Kommunens invånare ska kunna förvänta sig en god omsorg. I samarbete med Region Kronoberg ska den nära vården utvecklas.

Valfriheten inom omsorgen ska i högre utsträckning handla om att få välja var man ska bo, hur och när man vill ha sin hjälp. Lagen om valfrihetssystem i dess nuvarande form bibehålls. Den som är i behov av omsorg ska ges både inflytande och möjlighet över sin vardag. Kriterierna för särskilt boende ska ses över.

Runtom i kommunen behövs fler boendialternativ för äldre. Trygghets- och seniorbostäder kan tillskapas genom såväl nybyggnation som ombyggnation. Seniorlotsen fyller en viktig funktion för våra äldre, bland annat genom information om hur hushållsnära tjänster kan underlätta i vardagen.

Schyssta villkor för de som arbetar går hand i hand med nöjda äldre och en hög kvalitet i omsorgen. Samtidigt behöver många fler tycka att undersköterskeyrket är tillräckligt attraktivt för att både utbilda sig och stanna kvar i yrket. Resurser tillförs för att höja bemanningen inom äldreomsorgen och ge personalen rätt förutsättningar under dagen. Kontinuitet inom hemtjänsten skapar trygghet för de i behov av omsorg.

I Växjö kommun ska alla barn, unga och vuxna med funktionsnedsättning garanteras det stöd de har rätt till. En tolkning av LSS som går i linje med lagstiftarens intentioner om frihet ska värnas. Därför behöver LSS-verksamheten stärkas.

Missbruksvården ska ha hög kvalitet. Det förebyggande arbetet för att färre ska hamna i missbruk ska utvecklas och insatser sättas in tidigt.

Samverkan mellan polisen och kommunen är helt avgörande för att Växjö kommuns invånare ska känna sig trygga. Alla insatser som kan öka tryggheten ska övervägas och prioriteras.

Mäns våld mot kvinnor är så omfattande att det klassas som ett strukturellt samhällsproblem. Kvinnojourerna ska ha en självklar roll i det här arbetet. Ett

övergångsboende för kvinnor som vill lämna destruktiva förhållanden kan vara ett steg för ökad självbestämmande och frihet och ska därför utredas.

Hedersvåld ska bekämpas med förebyggande insatser och den som utsätts ska veta var det finns hjälp att få. I samverkan med Region Kronoberg ska arbetet med Resurscentrum Heder fortsätta.

Växjö kommun ska stärka arbetet med tidiga insatser. Arbetet med familjecentraler på fler platser ska intensifieras. Vid beslut om sociala insatser ska barnets bästa alltid vara avgörande.

Stöd och avlastning till anhöriga är en viktig del av såväl det sociala som det förebyggande arbetet och behöver stärkas till fler målgrupper.

Fältverksamheten ska stärkas och de mobila teamen utvecklas för närvaro i fler kommundelar. Nattvandring med vuxennärvaro ska fortsatt utvecklas tillsammans med civilsamhället i fler delar av kommunen.

Växjö kommun ska finnas för den som vill lämna det kriminella livet. Därför ska en samordningsfunktion för avhopparverksamhet inrättas.

Mångfaldsarbetet i kommunkoncernen ska stärkas genom systematiskt arbete.

Uppdrag 2023	Finansiering	Ansvarig
Satsning på utbildning och personal för ökad bemanning inom äldreomsorgen	15 mkr, tillskott	Omsorgsnämnden
Utveckla möjligheten för fler aktivitetsledare på särskilt boende för äldre	0,5 mkr, tillskott	Omsorgsnämnden
Utred möjligheten för ett övergångsboende för kvinnor som vill lämna destruktiva förhållanden	Inom ram	Nämnden för arbete och välfärd
Påbörja mångfaldsarbete i kommunens verksamheter	0,2 mkr, tillskott	Kommunstyrelsen
Trygghetskapande åtgärder genom satsning på fältarbete och mobila team i hela kommunen	2 mkr, tillskott	Nämnden för arbete och välfärd

Planera för fler familjecentraler	Inom ram	Nämnden för arbete och välfärd, utbildningsnämnden
Påbörja arbetet med avhopparverksamhet	0,5 mkr, tillskott	Nämnden för arbete och välfärd
Avgiftsfria enkla hjälpmedel	0,3 mkr, tillskott	Omsorgsnämnden
Ökad möjlighet till fritidsaktiviteter och fysisk aktivitet för personer inom LSS	0,5 mkr, tillskott	Nämnden för arbete och välfärd, omsorgsnämnden, kommunstyrelsen
Utveckling av måltider för ökat välmående	Inom ram	Omsorgsnämnden, kommunstyrelsen
Implementera Resurscentrum heder i samverkan med Region Kronoberg	1 mkr, tillskott	Nämnden för arbete och välfärd
Fördjupa samarbetet med Region Kronoberg för god och nära vård	Inom ram	Omsorgsnämnden

Mål	Nyckeltal
1. Alla Växjöbor ska ha tillgång till en trygg och god välfärd med stöd, vård och omsorg efter behov	a) Andel som upplever måltiden som en trevlig stund b) Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg – helhetssyn, andel % c) Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg – helhetssyn, andel % d) Brukarbedömning LSS. helhet, andel
2. Fattigdom och social utsatthet ska bekämpas	a) Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel % b) Ej återaktualiserade biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel % c) Ej återaktualiserade barn 0 - 12 år ett år efter avslutad utredning eller insats, andel % d) Ej återaktualiserade vuxna med missbruksproblem 21+ ett år efter avslutad utredning e) Andel barn i ekonomiskt utsatta familjer

Möjliggöra en aktiv fritid

Alla ska ha rätt till en meningsfull fritid

Mötesplatser där människor från olika delar av samhället träffas skapar gemenskap. Genom satsningar på kultur- och fritidsaktiviteter skapas förutsättningar för ett jämlikt samhälle.

Ett aktivt liv höjer livskvaliteten. Föreningslivet i Växjö kommun ska stimuleras och föreningsstödet stärkas. Många föreningar lider fortfarande av färre föreningsaktiva efter Coronapandemin, därför behövs en omstart.

Idrottsföreningarna i Växjö kommun utgör en stor del av människors vardag, oavsett om du är aktiv utövare, ideellt engagerad eller åskådare. Såväl elitidrott som breddidrott har en självklar plats i Växjö kommun.

Genom sommarlovskort får fler gymnasieungdomar möjlighet att ta sig mellan aktiviteter och mötesplatser. Det underlättar också för ungdomar att ta sig till ett sommarjobb.

Växjö kommun ska utvecklas som en friluftskommun med ett starkt folkhälsoarbete. Planering av spontan- eller näridrottsplatser ska finnas med i planering när nya områden byggs. Badplatser och friluftsområden ska stärkas i hela kommunen samtidigt som vi fortsätter utvecklingen av Arenastaden i takt med idrottens behov. Evedalsområdet utvecklas genom särskilda satsningar.

En fritidsbank ska inrättas för att ge fler ska få en chans till en aktiv fritid genom att låna sport- och friluftsutrustning och bidra till ett hållbart samhälle.

Ringsbergsområdet är en del av staden med stor potential och utvecklingen av området ska påbörjas. Här ska det skapas en plats för rekreation och kreativitet.

Kultur är en del av välfärden och ska finnas tillgänglig och samverka med regionala kulturinstitutioner är en viktig del. Biblioteken är centrala mötesplatser vars verksamhet ska utvecklas. Meröppna bibliotek kan vara en möjlig väg för ökad tillgänglighet till biblioteken. Arbetet med att stärka Växjö som evenemangs- och besökskommun ska fortsätta.

Planeringen för simhallen ska fortsätta och breda samtal krävs för att lösa frågan om såväl nuvarande som kommande simhall.

Uppdrag 2023	Finansiering	Ansvarig
Aktivt verka för att slottsruinen ska vara tillgänglig för invånare och turister i samverkan med Statens fastighetsverk och Region Kronoberg	Inom ram	Kommunstyrelsen, Kultur- och fritidsnämnden
Inrätta Fritidsbanken	1 mkr, tillskott	Kultur- och fritidsnämnden, nämnden för arbete och välfärd
Utveckla Evedalsområdet	1 mkr, tillskott	Kultur- och fritidsnämnden
Omstart för kultur- och föreningslivet	1 mkr, tillskott	Kultur- och fritidsnämnden
Arenastaden 2.0	0,5 mkr, tillskott	Tekniska nämnden
Införa sommarlovskort för gymnasieungdomar i kollektivtrafiken	1,4 mkr, tillskott	Kommunstyrelsen
Starta utvecklingsarbetet med Ringsbergsområdet	Inom ram	Kommunstyrelsen
Inventera och utveckla friluftsliv och mötesplatser i hela kommunen	1 mkr, tillskott	Kultur- och fritidsnämnden, Tekniska nämnden

Mål	Nyckeltal
1. Växjöbor ska kunna delta i och uppleva en kultur- och fritidsverksamhet av hög kvalitet	a) Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7 - 20 år b) Medborgarundersökningen - Det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen är bra, andel (%) c) Medborgarundersökningen - Bra möjlighet att nyttja kommunens idrotts- och motions-anläggningar, andel (%)
2. I Växjö ska föreningar och civilsamhälle ges goda förutsättningar	a) Medborgarundersökningen - Det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen är bra, andel (%)

Ekonomisk redogörelse

Gemensam finansiering och kommunövergripande poster

Växjö kommuns verksamhet finansieras till största del av skatteintäkter, kommunal utjämning och generella statsbidrag. Dessa poster bildar budgetposten gemensam finansiering.

Budgetposten kommunövergripande poster utgörs av centralt budgeterade kostnader för pensioner och avtalsenlig lönekostnadsökning samt finansnetto och internränta. Bidrag till kommunalförbundet Värends räddningstjänst ingår i denna budgetpost.

Gemensam finansiering och kommunövergripande poster miljoner kronor	Utfall	Budget	Budget	Plan	Plan
	2021	2022	2023	2024	2025
Skatteintäkter	4 319	4 460	4 739	5 005	5 218
Inkomstutjämning	927	958	1 096	1 154	1 212
Kostnadsutjämning	-186	-200	-210	-216	-236
Regleringsbidrag	282	222	152	155	127
LSS-utjämning	55	54	56	56	57
Fastighetsavgift	176	179	197	197	197
Generellt statsbidrag välfärd	0	0	0	0	0
Generella statsbidrag, tillfälliga tillskott	0	0	0	0	0
Summa skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	5 573	5 673	6 030	6 351	6 575
Pensioner netto (inkl finanskostnad och löneskatt) 1)	-118	-51	-159	-115	-12
Finansnetto (exkl finansiell kostnad pensioner) 1)	171	193	381	363	353
Löneavtal med mera 2)	0	-239	-578	-770	-971
Internränta 3)	26	35	35	35	35
Värends räddningstjänst	-77	-69	-69	-68	-68
Övriga poster	-64	-1	0	-1	-1
Summa kommunövergripande poster	-62	-132	-391	-557	-664
Exploateringsverksamhet	2	0	63	13	104
SUMMA TOTALT	5 513	5 541	5 702	5 807	6 015

1) Finansiell kostnad pensioner ingår ovan inte i posten Finansnetto utan i posten Pensioner. Pensionsbeloppet är ett netto av bruttokostnad och intäkt kalkylerad del av nämndernas PO-pålägg som avser pensionerna.

2) Lönerevisionen år 2022 är ännu ej utförd till nämnderna, avtal ej klara. I Budget 2023 ingår både ej utförd lönerevision år 2022 och ny lönerevision år 2023. Posten ackumuleras på samma sätt för år 2024 och 2025.

3) Kommunens nämnder debiteras en intern ränta för kapital som investeras i anläggningar och inventarier. För år 2023 är internräntesatsen 2,5 procent.

Skatteintäkter, kommunal utjämning och generella statsbidrag

Skattesatsen i Växjö kommun är oförändrad och uppgår under 2022 till 20,19 procent. Medelskattesatsen för kommuner i riket 2021 är 20,67 procent.

Beräkningen av budgeten för skatteintäkter, kommunal utjämning och generella statsbidrag bygger på SKR:s skatteunderlagsprognos per april 2022.

Personal och pensioner

Personalkostnaderna är den största kostnadsposten i kommunens samlade budget. Det motsvarar drygt 70 procent av nettokostnaden. Den kalkylmässiga kostnadsökningen för avtalsenlig lönerrevision som ingår budget är i linje med konjunkturlönestatistiken (timlön).

Pensionskostnaderna är beräknade i enlighet med pensionsförvaltarens prognos. Växjö kommun kommer enligt den finanspolitiska inriktningen att minska den försäkringsbara delen av pensionsskulden. För planperioden ingår en budgeterad kostnad för inlösen av pensionsskuld med 45 miljoner år 2022, 20 miljoner kronor år 2023 samt 20 miljoner kronor år 2024 och 2025.

Mot bakgrund av det ekonomiska läget skjuts den planerade inlösen för den försäkringsbara delen i pensionsskulden som fastställts i tidigare budget upp till 2025. Detsamma gäller för 2024. Det fastställda målet ska vara uppfyllt 2040 och bedömningen är att Växjö kommun kommer att uppfylla målet.

Finansnetto

Kommunen har ett positivt finansnetto som till största del består av utdelning, ränteintäkter vid utlåning och borgensavgifter från de kommunala bolagen samt räntekostnader och finansiell kostnad pensioner.

Finansnetto ¹⁾ miljoner kronor	Utfall 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Utdelning bolagen	123	104	246	223	213
Borgensavgifter bolagen	66	72	77	82	82
Återbäring kommuninvest	3	3	3	3	3
Ränteintäkter	23	22	63	63	63
Övriga finansiella intäkter	0	0	0	0	0
Summa finansiella intäkter	215	201	389	371	361
Finansiell kostnad pensioner (inkl löneskatt)	-26	-43	-125	-100	-69
Aktieägartillskott Wexnet via VKAB	-28	0	0	0	0
Räntekostnader	-8	-7	-7	-7	-7
Övriga finansiella kostnader	-8	-1	-1	-1	-1
Summa finansiella kostnader	-70	-51	-133	-108	-77
SUMMA TOTALT FINANSNETTO	145	150	256	263	284

1) Finansiell kostnad pensioner ingår i finansnettot i denna uppställning.

Nämndernas nettokostnadsökning och förändring ramar

Nämndernas nettokostnadsökning uppgår under 2023 till 219 miljoner kronor. Under kommande två år tillförs enligt plan ytterligare 109 respektive 95 miljoner kronor till nämnderna. Nämnderna tillförs för demografi samt ökade lokalkostnader. Härutöver ges resurstillskott för flera prioriteringar inom olika områden för en starkare välfärd och ett starkt hållbarhetsarbete. Effektiviseringsåtgärder planeras för 2023 avseende förväntad effekthemtagning av redan beslutade åtgärder.

Förändring nämnders nettokostnadsram jämfört med föregående budgetår	Budget	Plan	Plan
miljoner kronor	2023	2024	2025
Byggnadsnämnd			
Resurstillskott	-1,6	0,0	0,0
Effektivisering	1,0		
Summa	-0,6	0,0	0,0
Kommunfullmäktige			
Resurstillskott	0,0	0,0	0,0
Effektivisering	0,0		
Summa	0,0	0,0	0,0
Kommunens revisorer			
Resurstillskott	0,0	0,0	0,0
Effektivisering	0,0		
Summa	0,0	0,0	0,0
Kommunstyrelsen			
Resurstillskott	-39,6	-7,7	-4,0
Effektivisering	4,3		
Summa	-35,3	-7,7	-4,0
Kultur- och fritidsnämnd			
Resurstillskott	-14,3	-2,7	-0,8
Effektivisering	2,1		
Summa	-12,2	-2,7	-0,8
Miljö- och hälsoskyddsnämnd			
Resurstillskott	-0,1	0,0	0,0
Effektivisering	1,2		
Summa	1,1	0,0	0,0
Nämnd för arbete och välfärd			
Resurstillskott	-13,8	-8,5	-8,0
Effektivisering	2,0		
Summa	-11,8	-8,5	-8,0
Omsorgsnämnd			
Resurstillskott	-59,2	-32,0	-33,0
Effektivisering	14,2		
Summa	-45,0	-32,0	-33,0
Teknisk nämnd			
Resurstillskott	-14,7	-7,7	-2,5
Effektivisering	5,2		
Summa	-9,5	-7,7	-2,5
Utbildningsnämnd			
Resurstillskott	-120,0	-50,6	-46,6
Effektivisering	12,5		
Summa	-107,5	-50,6	-46,6
Valnämnd			
Resurstillskott	0,0	0,0	0,0
Effektivisering	2,0		
Summa	2,0	0,0	0,0
Överförmyndarnämnd			
Resurstillskott	0,0	0,0	0,0
Effektivisering	0,0		
Summa	0,0	0,0	0,0
Ej nämndstilledd effektivisering 2023-2024	0,0		
SUMMA TOTALT	-219	-109	-95

Driftbudgetramar

Kommunens nämnder och styrelser planerar sin verksamhet utifrån givna budgetramar och koncerngemensamma budgetanvisningar.

Nämndernas driftbudgetramar, nettokostnad	Utfall	Budget	Budget	Budget	Plan	Plan
miljoner kronor	2021	2021	2022	2023	2024	2025
Byggnadsnämnd	-15	-14	-14	-15	-15	-15
Kommunfullmäktige	-11	-11	-11	-11	-11	-11
Kommunens revisorer	-3	-3	-3	-3	-3	-3
Kommunstyrelsen	-562	-556	-567	-602	-610	-614
Kultur- och fritidsnämnd	-188	-187	-191	-203	-206	-207
Miljö- och hälsoskyddsnämnd	-14	-13	-13	-12	-12	-12
Nämnd för arbete och välfärd	-689	-678	-679	-691	-699	-707
Omsorgsnämnd	-1 466	-1 441	-1 441	-1 486	-1 518	-1 551
Teknisk nämnd	-146	-145	-152	-161	-169	-172
Utbildningsnämnd	-2 412	-2 372	-2 381	-2 489	-2 539	-2 586
Valnämnd	0	0	-2	0	0	0
Överförmyndarnämnd	-5	-5	-5	-5	-5	-5
Ej nämndstilldelad effektivisering			0	0		
SUMMA TOTALT	-5 511	-5 426	-5 460	-5 678	-5 787	-5 882

Helägda kommunala bolag i VKAB-koncernen

De kommunala bolagen är en del av kommunens samlade verksamhet. VKAB-koncernen består av moderbolaget samt fyra helägda dotterbolag.

I januari 2022 fattade styrelsen beslut om att godkänna delningsplan av dotterbolaget Vidingehem AB. Delningsplanen gör gällande att Vidingehems lokalfastigheter med där tillhörande pågående projekt övertas av dotterbolaget Vöfab, Växjö Fastighetsförvaltning AB. Vidingehems bostadsfastigheter kommer övergå till ett nytt bolag för att under senare delen av 2022 fusioneras upp i dotterbolaget Växjöbostäder AB. Beslutet är i enlighet med Växjö kommunfullmäktiges beslut 2021-08-31 att omstrukturera den helägda bolagskoncernen Växjö kommunföretag AB och skapa ett renodlat allmännyttigt bostadsbolag med namnet Vidingehem AB och ett renodlat bolag för verksamhetslokaler, Vöfab, Växjö Fastighetsförvaltning AB

Finansiella mål

Finansiella mål för nästkommande år är fastställda i nya ägardirektiv för Växjöbostäder AB under namnändring till Vidingehem AB samt Växjö fastighetsförvaltning AB, Vöfab. På motsvarande sätt kommer kommunfullmäktige att fastställa de finansiella målen i ägardirektiv för Växjö Energi AB.

Utdelning från bolagen inom VKAB

Utdelning från bolagen bidrar till finansieringen av Växjö kommuns verksamhet.

Utdelning från bolagen Miljoner kronor	^{*)}	Utfall 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Växjö Kommunföretag AB, VKAB		12,0	0,0	16,0	23,0	23,0
Växjö Energi AB, VEAB koncernen	1)	4,9	4,9	99,9	99,9	99,9
Videum AB		3,2	0,0	-	-	-
Vidingehem AB	2)	0,1	0,0	80,0	80,0	70,0
Växjöbostäder AB	2)	100,3	98,9	-	-	-
Växjö fastighetsförvaltning AB, Vöfab	3)	2,8	0,0	50,0	20,0	20,0
SUMMA TOTALT		123,3	103,8	245,9	222,9	212,9

*) År 2021 och 2022 i ovanstående tabell omfattar den gamla bolagsstrukturen. Från och med 2023 tas utdelningen utifrån den nya strukturen. Där byter Växjöbostäder namn till Vidingehem och Videum försvinner

1) VEAB-koncernen prognosticerar ett högt resultat för 2022, ett resultat som överstiger bolagets budget. Detsamma gäller för 2021 och bedömningen är att bolaget kommer att kunna göra detta även framledes. Det är därför motiverat med en högre utdelning från VEAB under planperioden.

2) Växjöbostäder AB/Vidingehem AB lämnar utdelning till VKAB för vidareutdelning till Växjö kommun. Utdelningen avser finansiering av kommunens bostadsförsörjningsåtgärder som främjar integration och social sammanhållning samt åtgärder som tillgodoser bostadsbehovet för personer som kommunen har ett särskilt ansvar med hänvisning till 5 § i Lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag. Vidingehem AB har stora utmaningar framöver, inte minst med att bygga i tätorter utanför Växjö och på landsbygden varför uttaget under planperioden successivt minskar.

3) Av utdelning från Växjö fastighetsförvaltning AB, Vöfab på 50 miljoner kronor avser 30 miljoner kronor del av en uppkommen realisationsvinst vid en försäljning av en fastighet.

Koncernövergripande investeringsplan

Investeringsplanen är en översikt av pågående och beslutade investeringar, samt planerade investeringar där det föreligger beslut om utredning. Förändringar kan komma att ske löpande under perioden.

Koncernövergripande investeringsplan 1) miljoner kronor	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025
Skattefinansierade investeringar				
Tekniska nämnden, löpande	45	35	45	45
Tekniska nämnden, tillväxt	20	25	40	15
Övriga nämnder	55	55	50	45
Summa	120	115	135	105
Taxefinansierade investeringar				
Vatten och avlopp (tekniska nämnden)	115	90	60	65
Summa	115	90	60	65
VKAB-koncernen				
Verksamhetslokaler	650	550	505	365
Bostäder	495	595	380	150
Övriga kommersiella investeringar	320	360	320	210
Summa	1 465	1 505	1 205	725
SUMMA Växjö kommunkoncern	1 700	1 710	1 400	895

1) Investeringsplanen innehåller beslutade och planerade investeringar i Växjö kommun och VKAB-koncernen men ej investeringar i mark och exploatering (omsättningstillgång) samt ej investering avseende framtida simhall (verksamhetslokal) samt BECCS och fordonsbränsle (övriga kommersiella investeringar)

Det är nämndernas utrymme i driftbudgeten som styr investeringsnivån inom respektive nämnd. Det är således varje nämnd som har att besluta om vilka

investeringar som ska genomföras. Kommunfullmäktige beslutar om investeringar över 10 miljoner kronor.

När det gäller investeringar i verksamhetslokaler som nämnderna hyr av ett kommunalt bolag eller annan part beslutas investeringar upp till 20 miljoner kronor av respektive nämnd. Investeringar som överstiger dessa belopp ska beslutas av kommunfullmäktige. Investeringar i verksamhetslokaler innebär ökade driftkostnader för förvaltningarna i form av hyra. För bruttoinvesteringar i exploateringsområden gäller beloppsgränsen 20 miljoner kronor.

Finansiella rapporter

Resultatbudget

Resultatbudgeteten visar i sammandrag samtliga intäkter och kostnader under räkenskapsåret. Årets resultat visar förändringen av eget kapital enligt balansräkningen.

Resultatbudget miljoner kronor	Utfall 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Nettokostnader verksamheten 1)	-5 332	-5 601	-6 111	-6 439	-6 566
Avskrivningar	-150	-141	-150	-155	-160
Verksamhetens nettokostnader	-5 482	-5 742	-6 261	-6 594	-6 726
Skatteintäkter	4 318	4 460	4 739	5 005	5 218
Generella statsbidrag och utjämning	1 253	1 213	1 291	1 346	1 357
Verksamhetens resultat	89	-69	-231	-243	-151
Finansiella intäkter	215	201	389	371	361
Finansiella kostnader	-70	-51	-133	-108	-77
Årets resultat	234	81	25	20	133

Nettokostnadsutveckling

En viktig förutsättning för en hållbar ekonomi är att det finns balans mellan verksamhetens nettokostnader och intäkter. Nettokostnadsutvecklingen kan beräknas genom att nettokostnaden divideras med summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Måttet visar i vilken mån skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning täcker de löpande kostnaderna. I detta mått ingår inte finansnettot med räntenetto och utdelning från bolagen.

Nettokostnadsutveckling Procent	Utfall 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Verksamhetens nettokostnader dividerat med summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.	98,4	101,2	103,8	103,8	102,3

Ett värde över 100 innebär att skatteintäkterna inte täcker verksamhetens kostnader.

Balansbudget

Balansbudgeten visar i sammandrag kommunens samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång.

Balansbudget miljoner kronor	Utfall 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Anläggningstillgångar	4 281	4 463	4 598	4 698	4 803
Immateriella anläggningstillgångar	13	12	9	6	3
Materiella anläggningstillgångar	2 572	2 742	2 880	2 983	3 091
Finansiella anläggningstillgångar	1 696	1 709	1 709	1 709	1 709
Omsättningstillgångar	2 676	2 413	2 331	2 262	2 323
Förråd med mera	6	6	6	6	6
Exploateringsmark	396	301	301	301	301
Fordringar	556	703	703	703	703
Kassa och bank	1 718	1 403	1 321	1 252	1 313
Summa tillgångar	6 957	6 876	6 929	6 960	7 126
Eget kapital	2 111	2 192	2 217	2 237	2 370
<i>varav årets resultat</i>	<i>234</i>	<i>81</i>	<i>25</i>	<i>20</i>	<i>133</i>
Avsättningar pensioner	1 625	1 622	1 600	1 561	1 544
Andra avsättningar	113	89	89	89	89
Långfristiga skulder	1 325	1 317	1 367	1 417	1 467
Kortfristiga skulder	1 783	1 656	1 656	1 656	1 656
Summa eget kapital, avsättningar, skulder	6 957	6 876	6 929	6 960	7 126
Panter och ansvarsförbindelser					
Borgen och ställda säkerheter	7 565	6 734	7 305	6 737	6 189
Pensionsförpliktelser	28	24	13	12	10

Bilaga 1: Indikatorer för god ekonomisk hushållning

Bilaga 2: Uppföljning av riktningsmål och nyckeltal

Bilaga 3: Nyckeltal för årlig uppföljning av målbilder i Hållbara Växjö 2030